

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

GEWONE ZITTING 2013-2014

10 FEBRUARI 2014

**VOORSTEL VAN BIJZONDERE
ORDONNANTIE**

**tot beperking van de cumulatie van mandaten
voor de leden van het Brussels Hoofdstedelijk
Parlement**

(ingediend door de heer Yaron PESZTAT (F),
mevrouw Catherine MOUREAUX (F),
de heer André du BUS de WARNAFFE (F) en
mevrouw Annemie MAES (N))

Toelichting

Deze bijzondere ordonnantie¹ strekt tot het beperken van het aantal leden van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement dat tegelijk de functie van burgemeester, schepen of OCMW-voorzitter uitoefent, overeenkomstig hoofdstuk 7 van het gewestelijk regeerakkoord 2009-2014 (« Efficiënte openbare diensten in dienst van de Brusselaars »).

De hedendaagse samenleving stelt hoge verwachtingen inzake bestuur. Zij verwacht dat haar verkozenen zoveel mogelijk elk risico op belangenconflict ontlopen en zich ten volle aan hun opdracht kunnen wijden, terwijl ze rechtstreekse feeling behouden met de werkelijkheid te velde.

In dat kader moet de aanwezigheid van de lokale verkozenen in het gewestparlement, worden besproken zonder taboes maar ook zonder lachwekkend te worden. Twee even positieve doelstellingen dienen immers verzoend te worden : enerzijds, de bevestiging van een rechtstreekse band met de lokale werkelijkheden – het sterkst afgestemd op de verwachtingen van onze medeburgers – en anderzijds, de wil om aan het Brussels

¹ Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beschikt sedert kort over constitutieve autonomie en is bijgevolg gemachtigd om bijzondere ordonnanties aan te nemen. Constitutieve autonomie werd toegekend door het voorstel van bijzondere wet tot wijziging van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, ter uitvoering van de artikelen 118 en 123 van de Grondwet (stuk Senaat nr. 5-1754/1 en stuk Kamer nr. 3198/001) en door de voorstellen tot herziening van de artikelen 118, § 2, en 123, § 2, van de Grondwet (stuk Senaat nr. 5-1752/1 en 5-1753/1), stuk Kamer nr. 3196/011 en nr. 3197/001), teksten die respectievelijk werden goedgekeurd door de Senaat op 19 november 2013 en door de Kamer op 19 december 2013, bekrachtigd en uitgevaardigd.

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

SESSION ORDINAIRE 2013-2014

10 FEVRIER 2014

**PROPOSITION D'ORDONNANCE
SPÉCIALE**

**limitant le cumul de mandats dans le chef des
membres du Parlement de la Région de
Bruxelles-Capitale**

(déposée par M. Yaron PESZTAT (F),
Mme Catherine MOUREAUX (F),
M. André du BUS de WARNAFFE (F) et
Mme Annemie MAES (N))

Développements

La présente ordonnance spéciale¹ vise, conformément à ce que prévoit le Chapitre 7 de l'accord de gouvernement régional 2009-2014 (intitulé « Des services publics efficaces au service des Bruxellois »), à limiter le nombre de membres du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale qui exercent simultanément la fonction de bourgmestre, d'échevin ou de président de C.P.A.S.

La société contemporaine exprime des attentes fortes en matière de gouvernance. Elle entend que ses élus s'affranchissent au maximum de tout risque de conflit d'intérêts et qu'ils aient la faculté de s'adonner pleinement à leur mission, tout en conservant un enracinement direct dans les réalités du terrain.

Dans ce cadre, la question de la présence d'élus locaux au sein du Parlement régional doit être abordée sans tabou mais sans caricature. Deux objectifs, également positifs, méritent, en effet, d'être conciliés : d'une part, la consécration d'un lien direct entre les réalités locales – les plus en contact avec les attentes de nos concitoyens – et, de l'autre, la volonté de donner au Parlement bruxellois la hauteur nécessaire pour arbitrer entre les positionnements locaux. Pour remplir son

¹ La Région de Bruxelles-Capitale dispose, depuis peu, de l'autonomie constitutive et est dès lors fondée à adopter des ordonnances spéciales. L'autonomie constitutive lui a été conférée par la proposition de loi spéciale modifiant la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises, en exécution des articles 118 et 123 de la Constitution (doc. Sénat n° 5-1754/1 et doc. Chambre n° 3198/001) et par les propositions de révision des articles 118, § 2, et 123, § 2, de la Constitution (doc. Sénat n° 5-1752/1 et 5-1753/1, doc. Chambre n° 3196/011 et n° 3197/001), textes votés respectivement par le Sénat le 19 novembre 2013 et par la Chambre le 19 décembre 2013, sanctionnés et promulgués.

Parlement het nodige niveau te geven voor arbitrage tussen de lokale standpunten. Om zijn rol te vervullen, mag het gewestparlement niet de Staten-generaal van onze stad en gemeenten worden noch een assemblee die de band met die eerste realiteit heeft verloren.

Deze ordonnantie beoogt dus te komen tot een tussenweg om het beste uit die twee dimensies te halen.

Daartoe staat zij de aanwezigheid van lokale verkozenen in het gewestparlement toe, maar beperkt zij die tot een aanzienlijk maar evenwel minderheidsaantal van de leden : een vierde.

De ordonnantie legt deze bepaling op voldoende precieze wijze ten uitvoer om discrepantie tussen partijen te voorkomen : zij legt dat maximale aantal op aan elke politieke fractie.

De maatregel treedt in werking bij de gewestverkiezingen van 2014. Voor de periode van 2014 tot de gemeenteverkiezingen van 2018, is echter voorzien in een overgangsregeling waarbij gezorgd wordt voor een beperking tot een vierde door een beroep te doen op verhindering tot de uitoefening van de lokale functie (artikel 3).

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Deze bepaling lokt geen commentaar uit.

Artikel 2

De paragrafen 2 tot 4 van artikel 12 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen voorzien in verscheidene onverenigbaarheden tussen de hoedanigheid van lid van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en andere functies. Artikel 12*bis* van zijn kant voorziet in het verlies van de hoedanigheid van lid van dit parlement door degene die werd verkozen als vast lid van sommige andere parlementaire assemblees.

Het besproken artikel voert in de bijzondere wet van 12 januari 1989 een nieuw artikel in met het nummer 12*quater*. Dat nieuwe artikel bestaat uit vier paragrafen, die hier één voor één van commentaar worden voorzien.

§ 1. – De eerste paragraaf van dat artikel verduidelijkt dat de mogelijkheid tot cumulatie van de functies van burgemeester, schepen of voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn met de hoedanigheid van lid van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement wordt beperkt tot een vierde van de leden van elke politieke fractie van die assemblee.

rôle, le Parlement régional ne peut être ni des États généraux de nos ville et communes, ni une assemblée déracinée de cette réalité première.

Cette ordonnance vise donc à consacrer une voie médiane permettant de tirer le meilleur parti de ces deux dimensions.

À cet effet, elle autorise la présence d'élus locaux au sein du Parlement régional mais limite celle-ci à une portion significative mais minoritaire des membres : un quart.

L'ordonnance met en œuvre cette disposition de manière suffisamment précise pour éviter les déséquilibres entre partis : elle impose cette proportion maximale à chaque groupe politique.

Le dispositif entrera en vigueur lors des élections régionales de 2014. Pour la période allant de 2014 aux élections communales de 2018, il prévoit toutefois un régime transitoire consistant à assurer la limitation à un quart par le recours à l'empêchement de l'exercice de la fonction locale (article 3).

Commentaire des articles

Article 1er

Cette disposition n'appelle pas de commentaire.

Article 2

Les paragraphes 2 à 4 de l'article 12 de loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises prévoient diverses incompatibilités entre la qualité de membre du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale et d'autres fonctions. Quant à son article 12*bis*, il prévoit la perte de qualité de membre de ce parlement par celui qui a été élu en qualité de membre effectif de certaines autres assemblees parlementaires.

L'article commenté introduit dans la loi spéciale du 12 janvier 1989 un nouvel article numéroté 12*quater*. Ce nouvel article est composé de quatre paragraphes qui sont commentés ici tour à tour.

§ 1er. – Le premier paragraphe de cet article précise que la possibilité de cumuler les fonctions de bourgmestre, d'échevin ou de président du conseil de l'action sociale avec la qualité de membre du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale est limitée au quart des membres de chaque groupe politique de cette assemblee.

Het aantal leden van elke parlementaire fractie dat gemachtigd is de voornoemde functies te cumuleren, wordt verkregen door het aantal leden dat elke politieke fractie telt ingevolge de gewestverkiezingen te delen door het cijfer 4, en het aldus verkregen quotiënt af te ronden. Als het quotiënt geen geheel getal is, wordt het afgerond tot de hogere eenheid als de eerste decimaal van het quotiënt gelijk aan of hoger is dan 5, en tot de lagere eenheid in de andere gevallen. Derhalve mag een parlementaire fractie die tien leden telt bij het begin van de gewestelijke zittingsperiode drie cumulerende leden tellen, terwijl een fractie van negen leden slechts zal beschikken over twee mogelijkheden tot cumulatie. Het aldus verkregen aantal is onveranderlijk tijdens de hele duur van de gewestelijke zittingsperiode: het wordt niet beïnvloed door een eventuele wijziging in de samenstelling van de fractie.

Voorts wordt verduidelijkt dat sommige schepenen en sommige voorzitters van de raad voor maatschappelijk welzijn die tevens lid zijn van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement nog altijd gemachtigd zijn om die mandaten te cumuleren. Het gaat vooreerst over de schepenen die bedoeld worden in artikel 279 van de Nieuwe Gemeentewet: de gemeenten mogen niet het risico lopen er geen meer te tellen in hun college. Meer bepaald gaat het, bij de schepenen die behoren tot de minderheidstaalgroep (omschreven in artikel 279, § 3 van de NGW), over degene die als eerste werd verkozen tot schepen tijdens de gemeentelijke zittingsperiode die aan de gang is. Het gaat vervolgens over de voorzitters van de raad voor maatschappelijk welzijn die bedoeld worden in artikel 279, § 2, van de Nieuwe Gemeentewet en tot wiens taalgroep (omschreven in artikel 279, § 3 van de NGW) geen enkel lid van het schepencollege van dezelfde gemeente behoort.

Met die schepenen en voorzitters wordt helemaal geen rekening gehouden in de tekst. Zij spelen geen rol in de berekening van het quotiënt (het vierde), wat betekent dat, wanneer men een politieke fractie in het gewestparlement telt, men met hen geen rekening houdt. Zij spelen ook geen rol in de evaluatie van de naleving van de regel van het vierde: zij vallen dus « buiten het quotum ».

De waarnemende burgemeesters en schepenen worden meegeteld in de ratio van één vierde, zonder dat zulks gepreciseerd moet worden. Artikel 14 van de Nieuwe Gemeentewet bepaalt immers dat het ambt van waarnemend burgemeester toegewezen wordt aan een schepen. De schepen die een verhinderd schepen vervangt, wordt als volwaardig schepen beschouwd. In de veronderstellingen van verhinderingen bedoeld in het eerste tot vierde lid van artikel 18 van de Nieuwe Gemeentewet, wordt hij trouwens verkozen volgens dezelfde procedure als de andere schepenen (NGW, art. 18, vijfde lid).

Le nombre de membres de chaque groupe politique parlementaire autorisé à cumuler les fonctions susmentionnées est obtenu en divisant le nombre de membres que compte chaque groupe politique suite aux élections régionales par le chiffre 4, et en arrondissant le quotient ainsi obtenu. Si le quotient n'est pas un nombre entier, l'arrondissement se fait à l'unité supérieure si la première décimale du quotient est égale ou supérieure à 5, et à l'unité inférieure dans les autres cas. Ainsi, un groupe politique parlementaire comptant dix membres en début de législature régionale pourra compter trois membres cumulant, tandis qu'un groupe de neuf membres ne disposera que de deux possibilités de cumul. Le nombre ainsi obtenu est invariable pour toute la durée de la législature régionale: il n'est pas affecté par un éventuel changement de la composition du groupe politique.

Il y est encore précisé que certains échevins et certains présidents de conseil de l'action sociale qui sont également membres du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale sont toujours autorisés à cumuler ces mandats. Il s'agit d'abord d'échevins visés par l'article 279 de la Nouvelle loi communale: les communes ne peuvent pas être exposées au risque de ne plus les compter dans leur collège. Plus précisément, il s'agit, parmi les échevins d'appartenance linguistique (définie à l'article 279, § 3, de la N.L.C.) minoritaire, de celui qui a été élu le premier comme échevin durant la législature communale en cours. Il s'agit ensuite des présidents de conseil de l'action sociale visés par l'article 279, § 2, de la Nouvelle loi communale et dont l'appartenance linguistique (définie à l'article 279, § 3, de la N.L.C.) n'est partagée par aucun des membres du collège échevinal de la même commune.

Ces échevins et présidents ne sont pas du tout pris en compte dans le dispositif. Ils n'interviennent pas dans le calcul du quotient (le quart), ce qui signifie que lorsqu'on dénombre un groupe politique au sein du parlement régional, on les ignore. Ils n'interviennent pas non plus dans l'évaluation du respect de la règle du quart: ils sont donc « hors quota ».

Les bourgmestres et les échevins faisant fonction sont pris en compte dans le ratio d'un quart sans que cela doive être précisé. En effet, l'article 14 de la Nouvelle loi communale prévoit que le poste de bourgmestre faisant fonction est attribué à un échevin. Quant à l'échevin remplaçant un échevin empêché, il est échevin à part entière. Dans les hypothèses d'empêchement visées aux alinéas 1er à 4 de l'article 18 de la Nouvelle loi communale, il est d'ailleurs élu suivant la même procédure que les autres échevins (N.L.C., art. 18, al. 5).

De waarnemende voorzitters van de raad voor maatschappelijk welzijn zijn voorzitters van de raad voor maatschappelijk welzijn en tellen dus mee voor de ratio van één vierde.

§ 2. – De eerste paragraaf stelt een ratio vast die van toepassing is op elke parlementaire politieke fractie ; de tweede paragraaf bepaalt de volgorde van prioriteit voor de mogelijkheid tot cumuleren binnen elk van die fracties. Die regel maakt het mogelijk om een rangorde op te stellen voor de kandidaten voor cumulatie, of nog voor de cumulerende gekozenen, in geval van wijziging in de samenstelling van een schepencollege, het gewestparlement, of nog het voorzitterschap van een raad voor maatschappelijk welzijn.

Een voorrangsrecht om de bovenvermelde lokale functies te cumuleren met de hoedanigheid van gewestelijk parlamentslid, binnen elke politieke fractie, wordt toegekend aan de leden van die fractie die het best gerangschikt staan in de uitslag van de gewestraadverkiezingen, rekening houdend (inzonderheid) met het devolutief effect van de lijststem.

Er wordt gepreciseerd dat die voorrang op elk moment van toepassing is, wat impliceert dat een gewestelijk parlamentslid dat goed gerangschikt is in de verkiezingsuitslag op elk moment de mogelijkheid kan opeisen om te cumuleren indien hij de kans daartoe krijgt. Het gaat bijvoorbeeld over de gewestminister die geen minister meer is en terug zitting heeft in het parlement, of het parlamentslid aan wie men voorstelt om schepen te worden in de loop van de gemeentelijke zittingsperiode. Die nieuwe cumulatie zal als gevolg hebben dat de parlementaire politieke fractie in kwestie het quotum van toegestane cumulaties overschrijdt ; het gebruik van die voorrang zal als gevolg hebben dat een parlamentslid van dezelfde fractie die cumuleert, zal moeten afzien van de cumulatie. Dat zal het parlamentslid zijn dat cumuleert en het minst goed gerangschikt is in zijn fractie, tenzij een ander cumulerend lid van de fractie vrijwillig afziet van zijn cumulatie.

Bij de gewestraadverkiezingen, krijgen de opvolgers een eigen rangschikking, op basis van hun voorkeurstemmen en het devolutieve effect van de lijststem. Die rangschikking wordt niet vermengd met die van de eigenlijke kandidaten (algemeen genoemd « effectieven ») : voor de toepassing van de voorrangsregel in deze tekst, gaat men ervan uit dat de opvolgers na alle gekozen effectieven komen. Met andere woorden, de opvolger die het best gerangschikt is in zijn politieke fractie komt onmiddellijk na de gekozen effectieve die het minst goed gerangschikt is in zijn fractie.

§ 3. – De derde paragraaf definieert het begrip « politieke fractie », want die definitie geldt voor alle bepalingen die met deze ordonnantie ingevoerd worden.

Les présidents de conseil de l'action sociale faisant fonction constituent des présidents de conseil de l'action sociale et sont donc également pris en compte dans le ratio d'un quart.

§ 2. – Si le premier paragraphe établit un ratio applicable à chaque groupe politique parlementaire, le second paragraphe détermine l'ordre de priorité dans l'accès à la possibilité de cumuler, au sein de chacun de ces groupes. Cette règle permet de départager les candidats au cumul, voire les élus cumulant, en cas de changement dans la composition d'un collège échevinal, du parlement régional, ou encore à la présidence d'un conseil de l'action sociale.

Disposent prioritairement du droit de cumuler les fonctions locales susmentionnées avec la qualité de parlementaire régional, au sein de chaque groupe politique, les membres de ce groupe les mieux classés dans l'ordre d'élection aux élections régionales, compte (notamment) tenu de l'effet dévolutif de la case de tête.

Il est précisé que cette priorité vaut « à tout moment » ce qui implique qu'un parlementaire régional bien classé dans l'ordre d'élection peut en tout temps revendiquer la possibilité de cumuler qui se présenterait à lui. Ceci concerne par exemple le ministre régional qui cesse de l'être et revient siéger au parlement, ou le membre du parlement auquel on propose de devenir échevin en cours de législature communale. Si ce nouveau cumul a pour effet que le groupe politique parlementaire concerné excède le quota de cumuls autorisé, l'usage de cette priorité aura pour effet qu'un parlementaire cumulant du même groupe devra renoncer à son cumul. Ce sera le parlementaire cumulant le moins bien classé de son groupe, à moins qu'un autre membre cumulant du groupe se désiste volontairement de son cumul.

Aux élections régionales, les suppléants reçoivent un classement propre, résultant de leurs voix de préférence et de l'effet dévolutif de la case de tête. Ce classement n'est pas mêlé à celui des candidats titulaires (généralement dits « effectifs ») : pour la règle de priorité du présent dispositif, on considère que les élus suppléants arrivent après l'ensemble des élus titulaires. Autrement dit, l'élu suppléant le mieux classé de son groupe politique arrive directement après l'élu titulaire le moins bien classé de son groupe.

§ 3. – Le troisième paragraphe définit la notion de « groupe politique », cette définition valant pour les dispositions introduites par la présente ordonnance.

De politieke fractie wordt gedefinieerd als « het geheel van de parlementsleden die gekozen worden op éénzelfde lijst bij de gewestraadverkiezingen ». Die definitie stemt overeen met de definitie van het begrip « politieke fractie » in artikel 30, § 2, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. De definitie is verenigbaar met het begrip van « erkende politieke fractie » bedoeld in artikel 10 § 1 van het reglement van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement.

Die paragraaf preciseert vervolgens dat het parlements lid dat geen zitting heeft of geen zitting meer heeft met zijn collega's op de lijst, de overloper, de parlementaire functie niet mag cumuleren met een van de bovenvermelde gemeentelijke functies. De machtiging om te cumuleren zou een onontwarbare knoop gecreëerd hebben in de volgorde van verkiezing op de kieslijst van zijn nieuwe politieke fractie. Dat verbod geldt tevens voor het lid van een parlementaire politieke fractie dat de fractie verlaat om als onafhankelijke zitting te hebben. In dat laatste geval, vloeit het verbod ook voort uit de toepassing van de ratio die in de eerste paragraaf gedefinieerd wordt.

Dat verbod, gecombineerd met het vaste karakter van het quotiënt dat in de eerste paragraaf gedefinieerd wordt, zorgt ervoor dat de komst van de overloper geen gevolgen heeft voor de politieke fractie waar hij naartoe gaat op het vlak van de beperking van de cumulatie. Voor de fractie die verlaten wordt daarentegen, en indien het lid dat vertrekt cumuleerde, leidt zijn vertrek ertoe dat een ander lid van de fractie de mogelijkheid krijgt om te cumuleren. De kandidaat-overloper weet dat hij zich aan die beperking blootstelt. De voorgestelde oplossing is dus gunstig voor de blijvendheid van de politieke fracties. Ingeval een parlements lid naar een andere politieke fractie overstapt, wordt voorkomen dat er chaos ontstaat in de adoptiefractie.

Het verbod op cumuleren voor de overloper kent één uitzondering : het is niet van toepassing op de schepen noch op de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn bedoeld in artikel 279 van de Nieuwe Gemeentewet en die, meer precies, aangesteld zijn in paragraaf 1. Aangezien die schepen of die voorzitter in het kader van deze wetgeving beschouwd worden als « buiten de politieke fractie » en « buiten het quotum », heeft die uitzondering niet tot gevolg dat het vertrek uit een parlementaire politieke fractie gevolgen zal hebben voor de cumulatiemogelijkheden van de andere leden van die fractie, niet meer dan voor de parlementaire politieke fractie waar hij eventueel naartoe gaat. De doelstelling bedoeld in het voorgaande lid is dus ook in die hypothese gevrijwaard.

§ 4. – Het dynamische karakter van het cumulatieverbod, dat bijvoorbeeld het gevolg is van het feit dat de mogelijkheid om te cumuleren van een lid van een parlementaire politieke fractie beïnvloed wordt door de, wisselende, situatie van de andere leden van die fractie, maakt de follow-up van de goede toepassing van die regel tamelijk complex. Daarom wordt de griffier van het

Le groupe politique est défini comme « l'ensemble des membres du Parlement élus sur une même liste lors des élections régionales ». Cette définition correspond à la définition du terme « groupe politique » figurant à l'article 30, § 2, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles. Elle est compatible avec la notion de « groupe politique reconnu » définie à l'article 10, § 1er, du règlement d'assemblée du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale.

Ce paragraphe précise ensuite que le parlementaire qui ne siège pas ou plus avec ses colistiers, le « transfuge », n'est pas autorisé à cumuler la fonction parlementaire avec une des fonctions communales visées supra. L'autoriser à cumuler aurait posé le problème inextricable de son classement dans l'ordre d'élection de la liste électorale de son nouveau groupe politique. Cette interdiction vaut également pour le membre d'un groupe politique parlementaire qui le quitte pour siéger comme indépendant. Dans ce dernier cas, elle résulte également de l'application du ratio défini au premier paragraphe.

Cette interdiction, combinée avec le caractère figé du quotient défini au premier paragraphe, rend l'arrivée du transfuge sans effet sur la situation du groupe politique hôte au regard de la limitation du cumul. Du point de vue du groupe quitté, par contre, si le membre qui s'en va cumulait, son départ permet à un autre membre du groupe de bénéficier de la possibilité de cumuler. Quant au candidat transfuge, il sait qu'il s'expose à cette restriction. La solution retenue est donc favorable à la pérennité des groupes politiques et, en cas de passage d'un parlementaire vers un autre groupe politique, permet d'éviter des bouleversements dans le groupe d'adoption.

L'interdiction de cumul du transfuge connaît une exception : elle ne s'applique pas à l'échevin ni au président de conseil de l'action sociale visés par l'article 279 de la Nouvelle loi communale et qui ont été désignés plus précisément au § 1er. Comme cet échevin ou ce président sont, pour les besoins de la présente législation, « hors groupe politique » et « hors quota », cette exception n'a pas pour effet que son départ d'un groupe politique parlementaire affectera les possibilités de cumul des autres membres de ce groupe, pas plus que du groupe politique parlementaire qu'il rejoindra éventuellement. L'objectif précisé à l'alinéa précédent est donc sauf dans cette hypothèse également.

§ 4. – Le caractère dynamique de l'interdiction de cumul, qui résulte par exemple du fait que la possibilité de cumuler d'un membre d'un groupe politique parlementaire est affectée par la situation, variable, des autres membres de ce groupe, rend relativement complexe le suivi de la bonne application de cette règle. C'est la raison pour laquelle le greffier du Parlement est chargé de veiller à

parlement ermee belast toe te zien op de correcte toepassing van de bepalingen.

Men mag evenwel verwachten dat elke partij een boekhouding van de cumulaties bijhoudt, om te anticiperen op de gevolgen van nieuwe cumulaties en de negatieve gevolgen ervan te voorkomen.

Voor elke politieke fractie van het gewestparlement, houdt de griffier de lijst bij van de leden die tegelijk ofwel schepen ofwel burgemeester ofwel voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn zijn. Wanneer hij vaststelt of ervan op de hoogte gesteld wordt dat een lijst de ratio gedefinieerd in § 1 overschrijdt, bepaalt de griffier welke leden niet meer mogen cumuleren, met toepassing van het criterium dat in § 2 gedefinieerd wordt. Hij brengt hen daarvan onverwijld op de hoogte met een aangetekende zending. Hij doet hetzelfde voor het lid dat de fractie verlaat (zie § 3, tweede lid).

Andere verantwoordelijken worden tegelijk op de hoogte gebracht van die situatie, om er de rechtsgevolgen en eventuele politieke gevolgen uit te trekken :

- de burgemeester en de gemeentesecretaris indien de verboden cumulatie die van een schepen is ;
- de gemeentesecretaris indien de verboden cumulatie die van de burgemeester is, en ;
- de OCMW-secretaris indien de verboden cumulatie die van een voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn is.

Die mededeling heeft een rechtsgevolg. Zij leidt van rechtswege tot het einde van het mandaat van schepen, van burgemeester of van voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn, 30 kalenderdagen na de verzending per post, tenzij vóór het verstrijken van die termijn :

- het parlamentslid in kwestie ontslag heeft genomen uit zijn lokaal mandaat, of ;
- hij zijn ontslag heeft gegeven bij het gewestparlement, of ;
- zijn parlementaire fractie niet langer de ratio bedoeld in § 1 overschrijdt.

Die laatste hypothese houdt rekening met de mogelijkheid van het ontslag (uit de lokale of parlementaire functie) van een ander lid van dezelfde parlementaire politieke fractie. In dat geval, komt het die fractie toe die gewijzigde situatie te laten vaststellen door de griffier.

l'application correcte du dispositif.

On peut toutefois s'attendre à ce que chaque parti tienne une comptabilité de son recours au cumul, de manière à anticiper l'impact de nouveaux cumuls et à en éviter les effets indésirés.

Pour chaque groupe politique du parlement régional, le greffier tient à jour la liste des membres qui sont simultanément soit échevin, soit bourgmestre, soit encore président d'un conseil de l'action sociale. Lorsqu'il constate ou qu'il est informé qu'une liste excède le ratio défini au § 1er, le greffier détermine les membres qui ne peuvent plus cumuler par application du critère de départage défini au § 2. Il les en informe sans délai par courrier recommandé. Il fait de même à l'égard du membre qui quitte son groupe (cf. § 3, al. 2).

D'autres responsables sont simultanément informés de cette situation, afin qu'ils puissent en tirer les conséquences de droit et, éventuellement, politiques :

- le bourgmestre et le secrétaire communal si le cumul interdit est celui d'un échevin ;
- le secrétaire communal si le cumul interdit est celui du bourgmestre, et ;
- le secrétaire du C.P.A.S. si le cumul interdit est celui d'un président de conseil de l'action sociale.

Cette communication a un effet en droit. Elle emporte de plein droit la fin du mandat d'échevin, de bourgmestre ou de président du conseil de l'action sociale 30 jours calendrier après son expédition postale, ceci à moins que, avant l'expiration de ce délai :

- le parlementaire en cause ait démissionné de son mandat local, ou ;
- il ait démissionné du parlement régional, ou ;
- son groupe politique parlementaire ait cessé de dépasser le ratio prévu au § 1er.

Cette dernière hypothèse prend en compte la possibilité de la démission (de la fonction locale ou parlementaire) d'un autre des membres du même groupe politique parlementaire. Dans cette hypothèse, il revient à ce groupe de faire constater par le greffier cette situation modifiée.

Opdat het rechtsgevolg van de in die paragraaf bedoelde mededeling geen werkelijkheid wordt, moet, vóór het verstrijken van de termijn van 30 dagen, het ontslag van het parlamentslid in kwestie of van een ander lid van dezelfde politieke fractie officieel zijn en, in het laatste geval dat hierboven werd vernoemd, formeel worden vastgesteld door de griffier, op verzoek van de parlementaire fractie in kwestie.

Die verduidelijkingen beogen rechtszekerheid te waarborgen inzake de geldigheid van de handelingen van de schepencolleges, de raden voor maatschappelijk welzijn en het voorzitterschap van die raden.

Het laatste lid van die paragraaf preciseert dat het toezicht op de naleving van de regel inzake decumulatie wordt gestuit tijdens twee periodes, die overeenkomen met de vernieuwing van de schepencolleges en met die van het gewestparlement. De eerste periode gaat in bij de installatie van het Parlement naar aanleiding van de vernieuwing ervan. Zij loopt ten einde bij de verkiezing van de leden van de gewestregering of, indien een of meerdere van die leden lid waren van het Parlement – wat doorgaans het geval is –, na de eedaflegging van de opvolgers. Een en ander wordt gerechtvaardigd door het feit dat het niet wenselijk werd geacht de naleving van de regel inzake decumulatie op te leggen aan de gewestparlementsleden die, naar aanleiding van de regeringsvorming in het Gewest, voor hen een mogelijkheid zullen zien om tot het einde te kunnen cumuleren.

De tweede periode van onderbreking gaat in op de dag van de gemeenteverkiezingen en loopt ten einde op 31 maart daarna (om middernacht). De onderbreking wordt verantwoord door het feit dat, vanaf de maand oktober na die verkiezingen, nieuwe colleges worden samengesteld, terwijl andere uittredende teams een beetje langer aanblijven. Bovendien worden de voorzitters van de raad voor maatschappelijk welzijn niet verkozen vóór de eerstvolgende maand maart. Voor de parlementaire politieke fracties die ten volle gebruik maken van hun mogelijkheid tot cumulatie, zou de strikte naleving van de regel tot decumulatie tijdens die periode een onmogelijke opgave zijn.

Die twee periodes lopen ten einde door een controle a posteriori van de naleving van de decumulatieregel.

Tot slot zij er op gewezen dat het rechtsgevolg na de vaststelling van een verboden cumulatie, tenzij de betrokkene of zijn parlementaire politieke fractie er anders over beslist, leidt tot het verlies van het lokaal mandaat. Over de toewijzing van de lokale mandaten wordt een verkiezing in de tweede graad gehouden of heeft er, in het geval van de burgemeester, een benoeming plaats. De ordonnantie heeft dus geen invloed op het recht van de gewestelijke verkozenen om het mandaat dat hem bij algemeen stemrecht werd toegewezen, uit te oefenen.

Pour que l'effet de droit de la communication prévue à ce paragraphe ne se réalise pas, il faut que, avant l'expiration du délai de 30 jours, la démission du parlementaire en cause ou d'un autre membre du même groupe politique soit officielle et, dans la dernière hypothèse évoquée ci-dessus, ait été formellement constatée par le greffier, à la demande du groupe politique parlementaire concerné.

Ces précisions visent à assurer une sécurité juridique quant à la validité des actes des collèges échevinaux, des conseils de l'action sociale et de la présidence de ces conseils.

Le dernier alinéa de ce paragraphe précise que le contrôle du respect de la règle de décumul est interrompu durant deux périodes, qui correspondent au renouvellement des collèges échevinaux et à celui du parlement régional. La première période s'ouvre à l'installation du Parlement qui fait suite à son renouvellement. Elle prend fin à l'élection des membres du gouvernement régional ou, si un ou plusieurs de ces membres étaient membres du parlement – ce qui est généralement le cas –, après la prestation de serment de leurs suppléants. Elle est justifiée par le fait qu'il n'a pas été jugé souhaitable d'imposer le respect de la règle de décumul aux parlementaires régionaux qui, suite à la formation du gouvernement régional, verront s'ouvrir pour eux une possibilité de cumuler jusque là fermée.

La seconde période d'interruption commence au jour des élections communales et se termine le 31 mars subséquent (à minuit). L'interruption se justifie par la circonstance qu'à partir du mois d'octobre suivant ces élections, des collèges nouveaux commencent à se former, tandis que certaines équipes sortantes restent en place un peu plus longtemps. En outre, les présidents de conseil de l'aide sociale ne sont pas élus avant le mois de mars suivant. Pour les groupes politiques parlementaires qui font plein usage de leur possibilité de cumul, le respect strict de la règle de décumul durant cette période conduirait à un casse-tête inextricable.

Ces deux périodes s'achèvent par une vérification a posteriori du respect de la règle de décumul.

Pour conclure, on notera que l'effet de droit résultant du constat d'un cumul prohibé est, à moins que l'intéressé ou son groupe politique parlementaire en décide autrement, la perte du mandat local. L'attribution des mandats locaux fait l'objet d'une élection au second degré ou, dans le cas du bourgmestre, d'une nomination. L'ordonnance n'affecte donc pas le droit de l'élu régional d'exercer le mandat que lui a attribué le suffrage universel. Il en va de même durant la période transitoire : l'empêchement éventuel résultant de la mise en œuvre du dispositif affectera la fonction locale,

Hetzelfde geldt voor de overgangperiode: de eventuele verhindering die voortvloeit uit de uitvoering van de maatregel zal de lokale functie beïnvloeden, nooit de uitoefening van het parlementair mandaat door de gewestelijke verkozenen.

Artikel 3

Dit autonome artikel omvat verschillende overgangsbepalingen. De invoering van de decumulatieregel wordt voorafgegaan door een overgangperiode, die gaat van de gewestverkiezingen 2014 tot de gemeenteverkiezingen van 2018 en tijdens welke de cumulatie van de hoedanigheid van lid van het gewestparlement met de functie van schepen, van burgemeester of van voorzitter van een raad voor maatschappelijk welzijn wordt beperkt door verhindering in de lokale functie; verhindering in de zin van de artikelen 14 en 17 van de Nieuwe Gemeentewet of van artikel 25, § 3 van de organieke wet van de OCMW's, volgens het geval.

§ 1. – De eerste paragraaf, gelezen in combinatie met de bepaling inzake de inwerkingtreding die in artikel 4 staat, bepaalt de overgangperiode.

§ 2. – De tweede paragraaf omschrijft de decumulatieregel. Het is de tegenhanger van de eerste paragraaf van artikel 12*quater* in de vaste regeling en, net als die paragraaf, omvat hij met name de uitzondering ten gunste van een categorie voorzitters van de raad van maatschappelijk welzijn en van sommige schepenen van de minderheidsstaalgroep in het schepencollege waarvan zij deel uitmaken.

§ 3. – De derde paragraaf vult de decumulatieregel die in paragraaf 2 wordt vernoemd aan door aan te geven wie al dan niet de mogelijkheid tot cumulatie geniet. Het is de conforme tegenhanger van de tweede paragraaf van het nieuwe artikel 12*quater*.

§ 4. – De vierde paragraaf omschrijft het begrip fractie in de zin van de overgangsbepalingen. Die bepaling is dezelfde als die welke geldt in het hoofdbepaling en die vermeld is in paragraaf 3 van het nieuwe artikel 12*quater*. Daarin wordt eveneens gepreciseerd wat gebeurt met de burgemeesters, schepenen of voorzitters van een raad voor maatschappelijk welzijn die lid zijn van het gewestparlement en niet of niet meer zetelen in de parlementaire fractie die overeenkomt met hun verkiezingslijst bij de gewestverkiezingen. Om dezelfde reden, is het verbod dat voor hen geldt hetzelfde als dat in de eindregeling.

§ 5. – De vijfde paragraaf is de conforme tegenhanger, mutatis mutandis, van de vierde paragraaf van het nieuwe artikel 12*quater*.

jamais l'exercice de son mandat parlementaire par l'élu régional.

Article 3

Cet article autonome comporte différentes dispositions transitoires. L'introduction de la règle de cumul est précédée d'une période transitoire, allant des élections régionales de 2014 aux élections communales de 2018, durant laquelle le cumul de la qualité de membre du parlement régional avec la fonction d'échevin, de bourgmestre ou de président d'un conseil de l'action sociale sera limité par recours à l'empêchement de la fonction locale, empêchement au sens des articles 14 et 17 de la Nouvelle loi communale ou de l'article 25, § 3, de la loi organique des C.P.A.S., selon le cas.

§ 1er. – Le premier paragraphe, lu en combinaison avec la disposition d'entrée en vigueur figurant à l'article 4, définit la période transitoire.

§ 2. – Le second paragraphe définit la règle de cumul. Il est le pendant du premier paragraphe de l'article 12*quater* dans le dispositif permanent et, comme lui, inclut notamment l'exception en faveur d'une catégorie de présidents de conseil de l'action sociale et de certains échevins d'appartenance linguistique minoritaire au sein du collège échevinal dont ils font partie.

§ 3. – Le troisième paragraphe complète la règle de cumul précisée au paragraphe 2 en indiquant qui bénéficie ou non de la possibilité de cumuler. Il est le pendant conforme du deuxième paragraphe de l'article 12*quater* nouveau.

§ 4. – Le quatrième paragraphe définit la notion de groupe politique au sens des dispositions transitoires. Cette disposition est identique à celle qui prévaut dans le dispositif principal et qui figure au paragraphe 3 de l'article 12*quater* nouveau. Y est également précisé ce qu'il advient des bourgmestres, échevins ou présidents d'un conseil de l'action sociale membres du parlement régional qui ne siègent pas ou plus dans le groupe politique parlementaire correspondant à leur liste électorale aux élections régionales. Par identité de motif, l'interdiction qui s'applique à eux est la même que celle qui prévaut dans le dispositif définitif.

§ 5. – Le cinquième paragraphe est le pendant conforme, mutatis mutandis, du quatrième paragraphe de l'article 12*quater* nouveau.

Hij regelt de tenuitvoerlegging van de decumulatiereg, met name na elke verkiezing van een schepen of een voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn, benoeming van een burgemeester, einde van het mandaat van een schepen, een burgemeester of een voorzitter, eedaflegging van een lid van het gewestparlement, alsook na de vernieuwing van het gewestparlement, bij de inwerkingtreding van de overgangsbepaling.

Artikel 4

Dit artikel bevat een bepaling voor de inwerkingtreding. Indien de ordonnantie in werking treedt bij de gewestraadsverkiezingen van 2014, tot de gemeenteraadsverkiezingen 2018, is enkel de overgangsbepaling in artikel 3 van toepassing. Daarna zal de overgangsbepaling gevolgd worden door de definitieve bepalingen in artikel 2.

Il organise la mise en œuvre de la règle de décumul, notamment après chaque élection d'un échevin ou d'un président de conseil de l'aide sociale, nomination d'un bourgmestre, fin de mandat d'un échevin, d'un bourgmestre ou d'un président, prestation de serment d'un membre du parlement régional, ainsi qu'après le renouvellement du parlement régional, lors de l'entrée en vigueur de la disposition transitoire.

Article 4

Cet article contient une disposition d'entrée en vigueur. Si l'ordonnance entrera en vigueur lors des élections régionales de 2014, jusqu'aux élections communales de 2018, seule la disposition transitoire figurant à l'article 3 sera d'application. Alors, cette disposition transitoire cédera le relais au dispositif définitif figurant à l'article 2.

Yaron PESZTAT (F)
Catherine MOUREAUX (F)
André du BUS de WARNAFFE (F)
Annemie MAES (N)

VOORSTEL VAN BIJZONDERE ORDONNANTIE

tot beperking van de cumulatie van mandaten voor de leden van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt, met toepassing van de artikelen 39 en 118, § 2 van de Grondwet, van artikel 4 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen en van artikel 24bis, § 3 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, een aangelegenheid als bedoeld in de artikelen 12, § 5 en 12ter van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen.

Artikel 2

In de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, wordt een artikel 12^{quater} ingevoegd, luidend :

« § 1. – De cumulatie van de functie van parlements lid met de functie van burgemeester, schepen of voorzitter van een raad voor maatschappelijk welzijn, wordt toegestaan ten belope van een vierde van elke politieke fractie van het Parlement.

Het quotiënt dat overeenstemt met het vierde wordt naar boven afgerond wanneer de eerste decimaal hoger is of gelijk aan 5. Het quotiënt wordt bepaald bij de vernieuwing van het Parlement en vastgesteld voor de duur van de gewestelijke zittingsperiode.

Niettegenstaande wat voorafgaat, is het parlements lid dat tegelijk voor de lopende gemeentelijke zittingsperiode schepen-eerste gekozen is onder diegenen wier taalgroep in de minderheid is binnen het schepencollege of voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn en wiens taalaanhorigheid niet gedeeld wordt door enige schepen van dezelfde gemeente noch door de burgemeester, altijd gemachtigd om die functies te cumuleren. Hij wordt niet meegeteld voor de berekening van het quotiënt bedoeld in het tweede lid, noch voor de controle op de naleving van de beperking bedoeld in het eerste lid.

§ 2. – Binnen elke politieke fractie, krijgen de best gerangschikte parlementsleden in de verkiezingsvolgorde van de jongste gewestraadverkiezingen en opgesteld met toepassing van artikel 20 § 3 op elk moment voorrang om gebruik te maken van de mogelijkheid om die functie te cumuleren met die van burgemeester, schepen of voorzitter van een raad voor maatschappelijk welzijn, binnen de grenzen gesteld in § 1.

PROPOSITION D'ORDONNANCE SPÉCIALE

limitant le cumul de mandats dans le chef des membres du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale

Article 1er

La présente ordonnance règle, en application des articles 39 et 118, § 2, de la Constitution, de l'article 4 de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises et de l'article 24bis, § 3, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, une matière visée aux articles 12, § 5 et 12ter de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises.

Article 2

Dans la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, un article 12^{quater} est inséré, est rédigé comme suit :

« § 1er. – Le cumul entre la fonction de membre du Parlement et celle de bourgmestre, échevin ou président d'un conseil de l'action sociale, est autorisé à concurrence d'un quart de chaque groupe politique du Parlement.

Le quotient correspondant au quart est arrondi à l'unité supérieure lorsque sa première décimale est supérieure ou égale à 5. Établi lors du renouvellement du Parlement, il est fixé pour la durée de la législature régionale.

Nonobstant ce qui précède, le membre du Parlement qui est à la fois échevin premier élu de la législature communale en cours parmi ceux de qui l'appartenance linguistique est minoritaire au sein du collège échevinal ou président de conseil de l'action sociale de qui l'appartenance linguistique n'est partagée par aucun échevin de la même commune ni par son bourgmestre, est toujours autorisé à cumuler ces fonctions. Il n'est pris en compte ni dans le calcul du quotient visé à l'alinéa 2, ni dans la vérification du respect de la limitation prévue au 1er alinéa.

§ 2. – Au sein de chaque groupe politique, à tout moment, les membres du Parlement les mieux classés dans l'ordre d'élection résultant des dernières élections régionales et établi par application de l'article 20, § 3, disposent prioritairement de la possibilité de cumuler cette fonction avec celle de bourgmestre, d'échevin ou de président d'un conseil de l'action sociale, dans les limites établies au § 1er.

De opvolgers voor de gewestraadverkiezingen worden beschouwd na alle effectieven van hun kieslijst in de verkiezingsvolgorde te komen.

§ 3. – In de zin van dit artikel, wordt als politieke fractie beschouwd: alle parlementsleden gekozen op éézelfde lijst bij de gewestraadsverkiezingen.

Zonder afbreuk te doen aan wat bepaald wordt in § 1, derde lid, mag het parlements lid dat niet zetelt in de politieke fractie die overeenstemt met zijn kieslijst voor de gewestraadsverkiezingen, de functie van parlements lid niet cumuleren met de functie van lid van een college van burgemeester en schepenen noch met die van voorzitter van een raad voor maatschappelijk welzijn.

§ 4. – De griffier van het Parlement ziet toe op de naleving van dit artikel.

Telkens als een politieke fractie van het Parlement de ratio bedoeld in § 1 overschrijdt, identificeert de griffier, met toepassing van de prioriteitsvolgorde bedoeld in § 2, het lid of de leden dat of die niet meer gemachtigd is of zijn om te cumuleren. Hij brengt hen daarvan onverwijld bij aangetekende zending op de hoogte. Hij doet hetzelfde voor de leden die zich bevinden in het geval bedoeld in § 3, tweede lid.

Wanneer het lid dat niet mag cumuleren een burgemeester is, bezorgt de griffier dezelfde informatie tegelijk bij aangetekende zending aan de gemeentesecretaris van de gemeente van die burgemeester. Wanneer dat lid een schepen is, bezorgt de griffier tegelijk dezelfde informatie bij aangetekende zending aan de burgemeester en de gemeentesecretaris van de gemeente van die schepenen. Wanneer dat lid voorzitter is van een raad voor maatschappelijk welzijn, bezorgt de griffier tegelijk dezelfde informatie bij aangetekende zending aan de secretaris van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van die voorzitter.

Elk lid bedoeld in het tweede lid dat ondertussen niet officieel een einde gemaakt heeft aan de cumulatie in kwestie, verliest van rechtswege de hoedanigheid van burgemeester, schepenen of voorzitter van een raad voor maatschappelijk welzijn, naargelang het geval, dertig dagen na de verzending van de mededelingen bedoeld in het tweede lid. Zo zal geschieden tenzij de griffier ondertussen formeel vastgesteld heeft, op verzoek van de betrokken politieke fractie, dat die fractie de ratio bedoeld in § 1 niet langer overschrijdt. Die mededelingen vermelden de bepaling waarvan hier sprake.

De controle die krachtens deze paragraaf wordt georganiseerd, wordt onderbroken te rekenen vanaf de dag van de installatie van het vernieuwde Parlement, zoals bepaald in artikel 26, § 1, tweede lid, en tot aan de verkiezing van de leden van de gewestregering bedoeld in de artikelen 34 en 35, ofwel, indien ten minste een van die leden lid was van het vernieuwde Parlement, tot aan de

Les suppléants aux élections régionales sont considérés arriver après l'ensemble des titulaires de leur liste électorale dans l'ordre d'élection.

§ 3. – Au sens du présent article, un groupe politique est l'ensemble des membres du Parlement élus sur une même liste lors des élections régionales.

Sans préjudice de ce qui est précisé au § 1er, alinéa 3, le membre du Parlement qui ne siège pas dans le groupe politique correspondant à sa liste électorale aux élections régionales ne peut cumuler la fonction de membre du Parlement avec celle de membre d'un collège des bourgmestre et échevins ni avec celle de président d'un conseil de l'action sociale.

§ 4. – Le greffier du Parlement veille au respect du présent article.

Chaque fois qu'un groupe politique du Parlement excède le ratio fixé au § 1er, le greffier identifie par application de l'ordre de priorité déterminé au § 2, le ou les membres qui ne seront plus autorisés à cumuler et les en informe sans délai par courrier recommandé. Il fait de même à l'égard des membres qui se trouvent dans la situation visée au § 3, alinéa 2.

Lorsque le membre qui ne peut cumuler est un bourgmestre, le greffier communique simultanément la même information par courrier recommandé au secrétaire communal de la commune de ce bourgmestre. Lorsque ce membre est un échevin, le greffier communique simultanément la même information par courrier recommandé au bourgmestre et au secrétaire communal de la commune de cet échevin. Lorsque ce membre est un président de conseil de l'action sociale, le greffier communique simultanément la même information par courrier recommandé au secrétaire du centre public de l'action sociale de ce président.

Chaque membre visé au deuxième alinéa qui n'a pas entre-temps officiellement mis fin au cumul en cause, perd de plein droit la qualité de bourgmestre, d'échevin ou de président de conseil de l'action sociale, selon le cas, trente jours après l'expédition des communications prévues au deuxième alinéa. Il en va ainsi à moins qu'entre-temps, le greffier ait constaté formellement, à la demande du groupe politique concerné, que ce groupe a cessé d'excéder le ratio fixé au § 1er. Ces communications font mention de la présente disposition.

Le contrôle organisé au présent paragraphe est interrompu à compter du jour de l'installation du Parlement renouvelé, déterminé par l'article 26, § 1er, alinéa 2, et jusqu'à, soit l'élection des membres du gouvernement régional visée aux articles 34 et 35 soit, si un au moins de ces membres était membre du Parlement renouvelé, la prestation de serment du ou des suppléants. Il

eedaflegging van de opvolger of van de opvolgers. Hetzelfde gebeurt tussen de dag van de gemeenteraadsverkiezingen en de daaropvolgende 31 maart. ».

Artikel 3
Overgangsbepaling

§ 1. – Tot op de dag van de gemeenteraadsverkiezingen van 2018, zijn enkel de bepalingen van dit artikel van toepassing.

§ 2. – Cumulatie van de functie van lid van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, in dit artikel « het Parlement » genoemd, en van burgemeester, schepen of voorzitter van een raad voor maatschappelijk welzijn, wordt toegelaten ten belope van een vierde van elke politieke fractie van het Parlement.

Het quotiënt dat overeenstemt met het vierde wordt naar boven afgerond wanneer de eerste decimaal hoger is of gelijk aan 5. Het quotiënt wordt bepaald bij de vernieuwing van het Parlement en vastgesteld voor de duur van de gewestelijke zittingsperiode.

Niettegenstaande wat voorafgaat, is het parlamentslid dat tegelijk voor de lopende gemeentelijke zittingsperiode schepen-eerste gekozen is onder diegenen wier taalgroep in de minderheid is binnen het schepencollege of voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn en wiens taalaanhorigheid niet gedeeld wordt door enige schepen van dezelfde gemeente noch door de burgemeester, altijd gemachtigd om die functies te cumuleren. Hij wordt niet meegeteld voor de berekening van het quotiënt bedoeld in het tweede lid, noch voor de controle op de naleving van de beperking bedoeld in het eerste lid.

§ 3. – Binnen elke politieke fractie, krijgen de best gerangschikte parlamentsleden in de verkiezingsvolgorde van de jongste gewestraadsverkiezingen en opgesteld met toepassing van artikel 20 § 3, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen op elk moment voorrang om gebruik te maken van de mogelijkheid om die functie te cumuleren met die van burgemeester, schepen of voorzitter van een raad voor maatschappelijk welzijn, binnen de grenzen gesteld in § 2.

De opvolgers voor de gewestverkiezingen worden beschouwd na alle effectieven van hun kieslijst in de verkiezingsorde te komen.

§ 4. – In de zin van dit artikel, wordt als politieke fractie beschouwd: alle parlamentsleden gekozen op éénzelfde lijst bij de gewestverkiezingen.

Ongeacht hetgeen bepaald is in § 2, derde lid, is het lid

l'est également entre le jour des élections communales et le 31 mars subséquent. ».

Article 3
Disposition transitoire

§ 1er. – Jusqu'au jour des élections communales qui se tiendront en 2018, seules les dispositions du présent article sont d'application.

§ 2. – Le cumul entre les fonctions de membre du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale, dénommé « le Parlement » dans cet article, et de bourgmestre, échevin ou président d'un conseil de l'action sociale, est autorisé à concurrence d'un quart de chaque groupe politique du Parlement.

Le quotient correspondant au quart est arrondi à l'unité supérieure lorsque sa première décimale est supérieure ou égale à 5. Établi lors du renouvellement du Parlement, il est fixé pour la durée de la législature régionale.

Nonobstant ce qui précède, le membre du Parlement qui est à la fois échevin premier élu de la législature communale en cours parmi ceux de qui l'appartenance linguistique est minoritaire au sein du collège échevinal ou président de conseil de l'action sociale de qui l'appartenance linguistique n'est partagée par aucun échevin de la même commune ni par son bourgmestre, est toujours autorisé à cumuler ces fonctions. Il n'est pris en compte ni dans le calcul du quotient visé à l'alinéa 2, ni dans la vérification du respect de la limitation prévue au 1er alinéa.

§ 3. – Au sein de chaque groupe politique, à tout moment, les membres du Parlement les mieux classés dans l'ordre d'élection résultant des dernières élections régionales et établi par application de l'article 20, § 3, de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, disposent prioritairement de la possibilité d'exercer simultanément cette fonction et celle de bourgmestre, d'échevin ou de président d'un conseil de l'action sociale, dans les limites établies au § 2.

Les suppléants aux élections régionales sont considérés arriver après l'ensemble des titulaires de leur liste électorale dans l'ordre d'élection.

§ 4. – Au sens du présent article, un groupe politique est l'ensemble des membres du Parlement élus sur une même liste lors des élections régionales.

van een college van burgemeester en schepenen of de voorzitter van een raad voor maatschappelijk welzijn die lid is van het Parlement en er niet zetelt in de politieke fractie die overeenkomt met zijn verkiezingslijst bij de gewestverkiezingen, verhinderd in de zin van artikel 14 of van artikel 17 van de Nieuwe Gemeentewet, dan wel van artikel 25, § 3 van de wet van 8 juli 1976 tot organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, naargelang het geval, de functie van burgemeester, schepenen of van voorzitter van een raad voor maatschappelijk welzijn uit te oefenen zodra die situatie zich voordoet.

§ 5. – De griffier van het Parlement ziet toe op de naleving van dit artikel.

Telkens als een politieke fractie van het Parlement de ratio bedoeld in § 2 overschrijdt, identificeert de griffier, met toepassing van de prioriteitsvolgorde bedoeld in § 3, het lid of de leden van die fractie dat of die niet meer gemachtigd is of zijn om te cumuleren. Hij brengt hen daarvan onverwijld bij aangetekende zending op de hoogte. Hij doet hetzelfde voor de leden van het Parlement die zich bevinden in het geval bedoeld in § 4, tweede lid.

Wanneer het lid van het Parlement dat niet mag cumuleren een burgemeester is, bezorgt de griffier dezelfde informatie tegelijk bij aangetekende zending aan de gemeentesecretaris van de gemeente van die burgemeester. Wanneer dat lid een schepene is, bezorgt de griffier dezelfde informatie tegelijk bij aangetekende zending aan de burgemeester en aan de secretaris van de gemeente van die schepenen. Wanneer dat lid een voorzitter is van een raad voor maatschappelijk welzijn, bezorgt de griffier tegelijk dezelfde informatie bij aangetekende zending aan de secretaris van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van die voorzitter.

Elk lid bedoeld in het tweede lid dat ondertussen geen officieel einde gemaakt heeft aan de cumulatie in kwestie, is van rechtswege verhinderd om de lokale functie uit te oefenen, in de zin van artikel 14 of artikel 17 van de Nieuwe Gemeentewet, of nog van artikel 25 § 3 van de wet van 8 juli 1976 houdende organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, naargelang het geval, dertig dagen na de verzending van de mededelingen bedoeld in het tweede lid. Zo zal geschieden tenzij de griffier ondertussen formeel vastgesteld heeft, op verzoek van de betrokken politieke fractie, dat die fractie de ratio bedoeld in § 2 niet langer overschrijdt. Die mededelingen vermelden dit artikel.

De controle die krachtens deze paragraaf georganiseerd wordt, start ofwel op het moment van de verkiezing van de leden van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering bedoeld in de artikelen 34 en 35 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen ofwel, indien ten minste één van die leden lid was van het vernieuwde Parlement, op het moment van de eedaflegging van de opvolger(s). ».

Artikel 4

Sans préjudice de ce qui est précisé au § 2, alinéa 3, le membre d'un collège des bourgmestres et échevins ou le président d'un conseil de l'action sociale qui, membre du Parlement, n'y siège pas dans le groupe politique correspondant à sa liste électorale aux élections régionales, est empêché, au sens de l'article 14 ou de l'article 17 de la Nouvelle loi communale, ou encore de l'article 25, § 3, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale, selon le cas, d'exercer la fonction de bourgmestre, d'échevin ou de président d'un conseil de l'action sociale à l'apparition de cette situation.

§ 5. – Le greffier du Parlement veille au respect du présent article.

Chaque fois qu'un groupe politique du Parlement excède le ratio fixé au § 2, le greffier identifie par application de l'ordre de priorité déterminé au § 3, le ou les membres de ce groupe qui ne seront plus autorisés à cumuler et les en informe sans délai par courrier recommandé. Il fait de même à l'égard des membres du Parlement qui se trouvent dans la situation visée au § 4, alinéa 2.

Lorsque le membre du Parlement qui ne peut cumuler est un bourgmestre, le greffier communique simultanément la même information par courrier recommandé au secrétaire communal de la commune de ce bourgmestre. Lorsque ce membre est un échevin, le greffier communique simultanément la même information par courrier recommandé au bourgmestre et au secrétaire communal de la commune de cet échevin. Lorsque ce membre est un président de conseil de l'action sociale, le greffier communique simultanément la même information par courrier recommandé au secrétaire du centre public de l'action sociale de ce président.

Chaque membre visé au deuxième alinéa qui n'a pas entre-temps officiellement mis fin au cumul en cause est de plein droit empêché d'exercer la fonction locale, au sens de l'article 14 ou de l'article 17 de la Nouvelle loi communale, ou encore de l'article 25, § 3, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale, selon le cas, trente jours après l'expédition des communications prévues au deuxième alinéa. Il en va ainsi à moins qu'entre-temps, le greffier ait constaté formellement, à la demande du groupe politique concerné, que ce groupe a cessé d'excéder le ratio fixé au § 2. Ces communications font mention du présent article.

Le contrôle organisé au présent paragraphe prend cours, soit à l'élection des membres du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale visée aux articles 34 et 35 de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, soit, si un ou au moins de ces membres était membre du Parlement renouvelé, à la prestation de serment du ou des suppléants. ».

Bepaling voor de inwerkingtreding

Deze ordonnantie treedt in werking bij de komende volledige vernieuwing van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement.

*Article 4**Disposition d'entrée en vigueur*

La présente ordonnance entre en vigueur lors du prochain renouvellement intégral du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale.

Yaron PESZTAT (F)
Catherine MOUREAUX (F)
André du BUS de WARNAFFE (F)
Annemie MAES (N)